

prima instanță: L. Pruteanu
instanța de apel: N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

dosarul nr. 2ra-148/18

ÎNCHEIERE

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Ministerul Justiției al Republicii Moldova

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Zavalinîi și
Olesei Zavalinîi împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire
la constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei, repararea
prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017, prin care
a fost admis apelul declarat de Vasile Zavalinîi și Olesea Zavalinîi, casată
hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 23 iunie 2017 și emisă o nouă
hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 23 martie 2017, Vasile Zavalinîi și Olesea Zavalinîi au depus cerere de
chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire constatarea la
încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei, repararea prejudiciului
moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au indicat că la 28 octombrie 2011, Departamentul
Poliției de Frontieră al MAI a depus cerere de chemare în judecată la Judecătoria
Leova împotriva lui Vasile Zavalinîi cu privire la evacuarea lui și a persoanelor cu
care acesta locuiește din apartament.

Menționează că prin încheierea Judecătoriei Leova din 29 iunie 2012, în
proces a fost atrasă în calitate de copârât Olesea Zavalinîi.

Mai invocă că prin hotărârea Judecătoriei Leova din 5 octombrie 2012,
acțiunea Departamentului Poliției de Frontieră al MAI împotriva lor privind
evacuarea din spațiul locativ, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Explică că la 3 decembrie 2012, Departamentul Poliției de Frontieră al MAI
a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Leova din 5 octombrie 2012,
solicitând casarea integrală a acesteia și emiterea unei noi hotărâri, prin care
acțiunea să fie admisă integral.

La fel, remarcă că prin decizia Curții de Apel Cahul din 13 mai 2014, apelul declarat de Departamentul Poliției de Frontieră al MAI a fost admis, casată integral hotărârii Judecătoria Leova din 5 octombrie 2012, cu trimiterea pricinii la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Notează că examinarea pricinii nominalizate are loc până în prezent.

Relevă că din momentul înaintării cererii la Judecătoria Leova la 28 octombrie 2011 și până la 20 martie 2017, au trecut 5 ani și 3 luni, ceea ce constituie o perioadă excesiv de îndelungată.

Afirmă că acest termen de examinare îndelungată a cauzei a dus la crearea unei stări de incertitudine, stres și disconfort moral.

Consideră că suma de 190 500 lei va fi suficientă pentru despăgubirea suferințelor morale, a frustrărilor, lipsurilor și șocurilor emotive.

Își întemeiază pretențiile în baza Legii nr. 87 din 1 iulie 2011, art. 166, 167 CPC și art. 6 CEDO.

Solicită admiterea acțiunii și repararea din contul statului, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, a prejudiciului moral în sumă de 190500 lei.

În cadrul ședinței de judecată din 30 mai 2017, Vasile Zavalinîi și Olesea Zavalinîi, reprezentați de avocatul Denis Crivceanschi au înaintat cerere de concretizare a cerințelor solicitând admiterea acțiunii, recunoașterea încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei, repararea din contul statului, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, a sumei de 190500 lei, în calitate de prejudiciul moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de judecată din 23 iunie 2017, reprezentantul reclamantilor, avocatul Denis Crivceanschi a depus o altă cerere de concretizare a cerințelor, invocând aceleași temeuri de fapt și de drept ca și în cererea precedentă.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău sediul Buiucani din 23 iunie 2017, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017 a fost admis apelul declarat de Vasile Zavalinîi și Olesea Zavalinîi, casată hotărârea Judecătoria Chișinău sediul Buiucani din 23 iunie 2017 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă.

A fost constatată încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei.

A fost încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Vasile Zavalinîi și Olesea Zavalinîi prejudiciul moral în mărime de 2000 lei.

La 16 noiembrie 2017, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În opinia recurentului, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a aplicat eronat normele de drept material, iar aprecierea probelor a fost arbitrară.

Afirmă că justetea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei și cu referință la următoarele criterii de apreciere: complexitatea cauzei, comportamentul părților care include aprecierea

comportamentului reclamantului și a autorităților și miza (interesul) pentru reclamant.

Astfel, consideră că instanța de apel la soluționarea litigiului urma să țină cont de raportul din 20 aprilie 2017, prezentat de către Judecătoria Cimișlia sediul Leova, din care rezultă că judecarea cauzei din speța principală, începând cu 31 octombrie 2011 s-a datorat neprezentării la ședințele de judecată a părților la proces, înaintării nenumăratelor cereri de amânare, inclusiv 8 cereri de amânare din partea reprezentantului pârâților, demersurilor din partea părților la proces, repartizării repetate a cauzei unui alt judecător, contestării încheierii de a nu da curs cererii de chemare în judecată, contestării hotărârii, iar ulterior a deciziei instanței de apel pe cauza dată, restituirii cauzei la Curtea de Apel Cahul, spre examinare în alt complet de judecată, precum și restituirii cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.

Referindu-se la prevederile art. 2 alin. (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, remarcă că repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

La caz, însă, potrivit raportului prezentat de instanța de judecată care soluționează litigiul, examinarea cauzei a fost amânată în majoritatea cazurilor la cererea reprezentantului pârâților.

Drept urmare, susține că nu sunt careva temeiuri pentru a invoca tergiversarea examinării cauzei exclusiv din vina autorităților statului. Or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată naționale, cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept tergiversare a examinării cauzei.

Consideră că instanța de apel neîntemeiat a încasat din contul bugetului de stat în beneficiul lui Vasile Zavalinîi și Olesea Zavalinîi suma prejudiciului moral.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 7 noiembrie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoare (f. d. 126), iar careva date despre recepționarea acesteia de către recurent lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele

indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Ministerul Justiției al RM, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției al RM ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton